

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu: rocznie zł. 40; kwartalnie zł. 12; — miesięcznie zł. 5; Nr. pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 92

Prenumerata na prowincji, z opłatą pocztową zł. 16 kwartalnie. — Opłata za insercję obwieszczeń po gr. 10 od wiersza mającego liter 50.

w Warszawie dnia 6 Kwietnia 1831 roku we Srodę.

Rzeczy krajowe.

Jenerał gubernator miasta stołecznego Warszawy.

Zawiadamiam każdego, kogo to dotyczyć może, że stósownie do rozporządzenia kommissji rządowej wojny, wszystkie żony oficerskie, których mężowie znajdują się na linii bojowej, lub którzy są wykommenderowani na prowincję na konsystencją, winny się udać tam, gdzie są zakłady tych pułków, do których ich mężowie należą, gdyż ja nie mam żadnego upoważnienia do wydawania im pozwoleń na kwatery, i nadaremnie po takowe do mnie się zgłaszając, zabierają mi czas tak potrzebny do tylu innych ważnych obowiązków moich.

Zakłady pułków są w miejscach następujących:

Piechota.

Rezerwa pułku grenadierów,	w Rawie i Brzezinach.
„ „ 1 piechoty linjowej,	w Mszczonowie.
„ „ 2 „ „	w Rawie i Nowém mieście.
„ „ 3 „ „	w Mogielnicy.
„ „ 4 „ „	w Rawie i Brzezinach.
„ „ 5 „ „	w Mszczonowie.
„ „ 6 „ „	w Rawie.
„ „ 7 „ „	w Mogielnicy i Przybyszewie.
„ „ 8 „ „	w Sochaczewie i Hłowie.
„ „ 1 strzelców pieszych,	w Sochaczewie.
„ „ 2 „ „	w Studziannie.
„ „ 3 „ „	w Sochaczewie i Bolimowie.
„ „ 4 „ „	w Studziannie.

Jazda.

Rezerwa pułku strzelców konnych b. gwardji,	w Łowiczu.
„ „ 1 „ „	} w Łowiczu.
„ „ 2 „ „	
„ „ 3 „ „	
„ „ 4 „ „	
„ „ 1 ułanów	
„ „ 2 „ „	}
„ „ 3 „ „	
„ „ 4 „ „	

Co do rezerw nowych pułków jazdy, w Skierniewicach.

Co do rezerw nowych pułków piechoty.

Pułk 9 piechoty linjowej, w Warszawie.

Pułk 10 piechoty linjowej, w Końskich.

„ 11 „ „	w Szydłowcu.
„ 12 „ „	w Przytyku.
„ 13 „ „	w Strzykowie.
„ 14 „ „	w Zgierzu.
„ 15 „ „	w Opocznie.
„ 16 „ „	w Włocławku.
„ 17 „ „	w Modlinie.
„ 18 „ „	w Brześciu Kujawskim.
„ 19 „ „	w Warszawie.
„ 20 „ „	w Warszawie.
„ 21 „ „	w Sulejowie.
„ 22 „ „	w Piotrkowie.
„ 23 „ „	w Gostyninie.

Rezerwa pułku weteranów czynnych, w Kernozie i Osmolinie.

Rezerwy korpusów artylerji,)

„ „ saperów,) w Radomiu i Zwoleniu.

„ „ pociągu,)

„ pułku 5 strzelców pieszych, w Sochaczewie.

W Warszawie dnia 3 kwietnia 1831 r.

Jenerał piechoty, J. hr. *Lirukowiecki*.

— *Dozór szpitali wojskowych.* W dalszym ciągu podawanych do publicznej wiadomości darów na rzecz szpitali wojskowych nadsyłanych, ogłasza z kolei otrzymane po ten czas nowe ofiary, wyszczególniając je tym porządkiem, w jakim oneż wniesione zostały.

1) W gotowiźnie. Staroz. Manela Waynberg złt. 300; w. Leona Fontanna z kwesty zebrane przez nią złt. 302 gr. 10; w. Gordon z kwesty zebrane złt. 192 gr. 10; p. Wiślicki z Końskich złt. 100; bezimienny złt. 16; w. Dobrzycki złt. 113 gr. 10; j. w. kasztelan Wodzyński w listach zastawnych złt. 200; zgromadzenie majstrów kowalskich złt. 780; kommissja rządowa wojny przestała złt. 283; p. Werner porucznik gwardji narodowej złt. 50; p. Józef Zwoliński złt. 20; p. Majerowa złt. 30; Konopka po zabitym Duniewiczem złt. 7 gr. 18; uczniowie 3 i 4 klasy liceum Warszawskiego złt. 80; służba gwardji narodowej z odwachu głównego złt. 11 gr. 20; w. Ignacy Dwernicki proboszcz z parafii Sto Marży w województwie Sandomierskiem położonej przez redakcją Kurjera złt. 100; p. F. Z. obywatel z Jędrzejowskiego list zast. na złt. 500 z kuponami.

2) W efektach. Dziedziczka dóbr Boglewic, wołów 2, cieląt 5, szarpi, bielizna i inne efekta; p. Radzicka Rozalja z Krakowskiego, znaczną ilość bandaży i szarpi; w. Grochowski koszul 7; w. Wólf doktor koszul 6 nowych i szarpię; p. Strondyński koszul 2, prześcieradeł 3; bezimienny łóżko z kompletem zupełnym, koszul 2, oraz szarpi i bandaży paczkę; Gordon szczypców 3, lichtarzy 4, szczyzoryków 2; urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy z ofiar nadesłał koszul nowych 44, starych 45, szarpi funtów 477, stariej bielizny funtów 49, kompresów sztuk 240; Dobiecki z Krakowskiego koszul nowych 70, prześcieradeł 3, bandaży paczek 9, szarpi paczek 2, kompresów sztuk 19; p. Watzilka z Krakowa aparat chirurgiczny do amputacji; z Koła ob. Kaliskiego szarpi i bandaży funtów 3 łut. 11; p. Podgórski z Widawy paczkę szarpi; bezimienny paczkę szarpi i kompresów; burmistrz miasta Słupcy worek szarpi, nieco kompres, bandaży i stariej bielizny sztuk 10; bezimienny z Łowicza pakę szarpi; p. Mroziński z miasta Turek koszul nowych 4, starych 4, ręczników 1; p. Chomontowska i Olszewska koszul sztuk 72; p. Marzyński paczkę szarpi; książę Henryk Lubomirski koszul sztuk 27; p. Zofia Mydzalska sienników 2, powłóczek 2; bezimienny koszul starych 12, prześcieradeł 3; wny Zelazowski podpułkownik sienników 4, kołder 6, powłóczek 4; rada municypalna miasta stołecznego Warszawy nadesłała z ofiar szarpi pakę, kompresów i bandaży pakę, perkalu łokci 12, sukna piaskowego łokci 13, koszul starych 16, prześcieradeł 2; p. Piratowa wdowa koszul nowych 10; rada municypalna miasta Warszawy soli Glauberskiej fun. 20; jw. Henrykowa Łubieńska szarpi pakę; p. Piotr Jaziewski lampę stołową; p. Piątkowska mecenasowa koszul nowych 24, starych poszewek 3; urzędnicy miasta Płocka na ręce Szymona Zawadzkiego koszul nowych 24, starych 51, prześcieradeł 4, ręczników 2, gątek par 3, poduszek z powłokami 7, szarpi paczek 2; Intendent jenerałny wojska koszul nowych 2, używanych 74, złotych na kompresy 89, szarpi paczek 2, i wór płótna starego; z obwođu Kujawskiego na ręce lekarza Studenckiego koszul nowych 32, starych 6, prześcieradeł 2, ręczników 6, szarpi pak 7; jw. kasztelan Kochanowski koszul nowych 15, szarpi paczkę; p. Brzozowska obywatelka szarpi paczkę, bandaży 17; p. Januszewicz ochotnik legji Litewskiej łóżko jesienne z siennikiem; p. Marianna J... szarpi funtów 5, bandaży sztuk 30, kompresy; p. Franciszka Langowska szarpi funtów 5 $\frac{1}{2}$, bandaży łok. 27, koszul 3, pani Długocka z Cmierniewa koszul nowych 23, starych 4; p. Eufrozyna Kotowiczowa z Kieleckiego koszul nowych 6, gątek 6, szarpi i bandaży pakę; jw. Chorażyna Radzyńska i j. w. z Garczyńskich Rudzińska szarpi i bandaży pakę; p. Damańska z Włocławka, koszul nowych 6, szarpi funtów 4, bandaży sztuk 10; W. F. Garstocka szarpi paczkę; p. Jałowicka i Skotnicka szarpi i bandaży paczek 2; p. F. L. z Pyzdrow z Poznańskiego koszul używanych 6; p. Walknowska z Piotrkowa szarpi funtów 33; rada municypalna miasta stołecznego Warszawy koszul różnych 128, prześcieradeł 53, gątek par 12, sienników 8, szarpi funtów 13 $\frac{1}{2}$, kompresów i bandaży funtów 33; p. Magdalena Hanowiczowa z Krakowa, koszul używanych 6, kołder z prześcieradłami 2, prześcieradeł osobno 2, poduszek

z poszewkami 2, sienników 2, szarpi i bandaży funtów 10; p. Rayzacher kołder 4, poduszek 4 i szarpi paczek 3; p. Karolina Hoffman łóżko z pościelą; p. Pastwińska i Lachowiczowa szarpi funtów 4; p. Dmuszewska L. A. szarpi funtów 2; p. Jambrożyński octu piwnego beczkę; jw. Scypionowa wina butelek 10; w. Joanna z Kossowskich Potworowska ze wsi Lubowni powiatu Warszawskiego koszul sztuk 18, szarpi funtów 4 łut. 26; w. Kamillja Paszczewska z wsi Dąbrówki w powiecie Sieradzkim koszul 14, szarpi funtów 7 łutów 3 i kilka bandaży; p. Wilhelmina Lentz z Saxonji pudełko szarpi bandaży znaczną ilość na ręce w. Czabana; w. K. Sierakowski z wsi Jakubowie obwođu Opatowskiego szarpi i bandaży paczek 3, koszul cienkich różnych 28, prześcieradeł 2, koszul konopnych 35, sienników 9; proboszcz parafji Tomaszew w Lubelskiem szarpi paczek 3 z bandażami; w. P. J. R. z Wielunia szarpi funtów 3 $\frac{1}{2}$ kompresów funtów 31; j. o. księżna Teodora Ogińska z Brzezina szarpi funtów 10 $\frac{1}{2}$, kompresów sztuk 50, koszul używanych cienkich 6, bandaży łokci 42 $\frac{1}{2}$. Przyjmijcie szanowni obywatele i mieszkańcy podziękowanie, jakowe wam dozór szpitali wojskowych w imieniu użytkujących z łaskawych ofiar waszych, niniejszemu składa, z tém zapewnieniem, że wszelkie te ofiary użyte zostaną na ten cel rzeczywiście, w którym je składacie; to jest: na zwiększenie ulgi i niesienie ratunku cierpiących obrońców ojczyzny. — W Warszawie dnia 30 marca 1831 r. — Prezes X. T. Łubieński.

— Dowódca gwardji ruchomej województwa Mazowieckiego. — Składa podziękowanie w. pułkownikowi Szymanowskiemu dowódcy pułku 19go piechoty linowej za ofiarowane dla gwardji ruchomej cztery bębny. Pułkownik ten, ułatwiając ofiarą swą wprawę do służby ludziom, których gwardja ruchoma do wszystkich pułków dostarcza, okazał, że się ogląda i na to, jakimi ludźmi wpotrzebie ma być zasilony.

Tak piękny przykład, godzien jest równie pięknego naśladowania. K. Cielecki.

— Na mocy wniosku na posiedzeniu izby poselskiej d. 30 marca r. b. uczynionego i jednomyślnością przyjętego, wezwani zostali posłowie i deputowani na sejm, aby bezwzględnie do miejsca obrad sejmu, to jest do miasta stołecznego Warszawy najdalej do dnia 15 b. m. zjechać raczyli, lub w razie niemożności, takową najdokładniejszemi dowodami prawnemi, stosownie do uchwały z dnia 12 lutego r. b. udowodnili.

— Mając zamiar ogłosić drukiem rozprawy i poezje, na trzech posiedzeniach na pamiątkę 29 listopada czytane, mam zaszczyt upraszać szanownych autorów, którzy płody swego pióra życzą widzieć w tym zbiorze wydane, żeby mi takowe nadesłać raczyli. K. L. Szyrma.

— Podług listów prywatnych, nieprzyjaciel próbował d. 30 przeprawić się za Puławami, koło Solca; lecz oddział który się przeprawił przez Wisłę, został pobity.

— Hrabina z Wielowiejskich Ledóchowska, godna małżonka pośta Jana Ledóchowskiego, powozowe swe konie przystała pod armaty.

— W dniu 1 b. m. pułki linowe 4 i 8 szczególniejszemu znaczyły się okazując cudów waleczności, i najwięcej

przyczynić się miały do zupełnego zniszczenia nieprzyjaciela. Po odniesioném zwyciężstwie, przyciskając do serca jenerała Bogusławskiego i dowódcę pułku 8 pułkownika Węgierskiego, naczelny wódz miał wyrzec: « za to coście w dniu dzisiejszym uczynili, ja wam podziękować nie jestem w stanie, ale ojczyzna wam podziękuje. » Słowa godne wodza wojsk Polskich, słowa godne rycerzy za ojczyznę walczących.

— (Nad.) Pisma nasze publiczne doniosły już o wielu duchownych z prowincji, którzy w teraźniejszej walce o wolność, odznaczają się prawdziwem przywiązaniem do ojczyzny; niemniej gorliwymi w tej sprawie okazują się i duchowni w stolicy. Pomijając wielu innych, którzy bądź w szeregi ojczyste pośpieszyli dla walczenia obok współbraci, bądź też nieśli troskliwą pomoc rannym naszym wojownikom; nie można przemilczeć zacnego kapłana j. xiędza Cypriana Wesołowskiego z kościoła ś. Jana, który w sposobie bardzo w obecnych okolicznościach pożądanym, przyczynia się do dobra ogólnego. Kapłani posiadają zupełne zaufanie u ludu wiejskiego, z którego właśnie składa się większa część naszej siły zbrojnej, oni więc do utrzymania ducha narodowości w tej klasie mieszkańców kraju, i do podniesienia zapału dla sprawy wolności, niezmiernie przyczyniać się mogą; przejął się tą prawdą x. Wesołowski, a wieiny dostojnemu swemu powołaniu, stara się korzystać na pożytek ojczyzny, z zaufania przez duchowieństwo pozyskanego; przy każdej więc sposobności naucza dobrych wieśniaków, co to jest ojczyzna, wolność i niepodległość, a zawsze w sposobie bardzo trafnym przedstawia im, że bronić ojczyzny, że umrzeć za nią, najświętszym jest każdego mieszkańca obowiązkiem, a obojętność dla sprawy ojczystej jest zbrodnią największą w obliczu religii. Z rozrzewnieniem słyszeliśmy mówiących o nim trzech kossynjerów, którzy z zajmującą prostotą powtarzali nauki o miłości ojczyzny, od tego szanownego kapłana otrzymane, i to właśnie spowodowało nas do podania niniejszego artykułu do pisma publicznego. Wiadomo nam, że xiądz Wesołowski, dający tak piękny z siebie przykład, od niektórych swoich starszych kolegów, co to zebrawszy znaczne majątki, ani sami z nich nie korzystają, ani też do dobra ojczyzny i ludzkości w niczem się przykładają nie chcą, doznawał nieraz prześladowania i miał sobie przez nich za przeszłego rządu awans w tym zawodzie tamowany; lecz szanowny xiądz Wesołowski nie zrażając się prześladowaniem z tego jedynie powodu doznawanem, że przy jego cnotach samolubstwo tamtych bardziej jest w oczy bijącym, postępuje ciągle drogą, jaka mu przez religję i honor wskazana została. Cześć ci obywatelu kapłanie!

X. G.

XX. Missjonarze Warszawscy.

W starym testamencie czytamy, że kiedy Machabeusze walczyli na czele ludu Izraelskiego w celu oswobodzenia go z pod jarzma Syryjskich monarchów, kapłani Bogu wznosili błagalne pienia o zwycięstwo dla ludu i usiłowania jego silnie wspierali. Znają swoje obowiązki ku ojczyźnie kapłani nasi, ale niestety! znajdują się pomiędzy nimi wyrodni synowie ojczyzny, którzy niepomni nie tylko na obowiązki społeczeństwa ale nawet i religijne, nie dość, że podług możności nie udzielają pomocy, ale

nawet dają do przytłumienia ducha narodowego i patriotyzmu. Z łalem tu wymienić musimy xx. Missjonarzy Warszawskich, krezusów duchowieństwa Polskiego, którzy się procentami potrzebującej nędzy wzbogacili i instytucją zwaną mons pietatis zbytniem przywiązaniem do podłych zysków skazili, a w czasie powstania narodowego wywoźszy swe skarby w bezpieczne miejsca za granicę, tłómacząc się ubóstwem, złożyli jedną na potrzeby synów ojczyzny ofiarowali. Niechętni zaś nowemu porządkowi rzeczy, straciwszy nadzieję za dawnego rządu ciągniętych zysków, przełożeni tego zgromadzenia, potrafili natchnąć swoich podwładnych przewrotnością, do tego stopnia, że w najświętszej sprawie narodowej, najświętszą bronią, to jest: religiją opierać jej się chcieli, a pragnąc korzystać z niewiadomości mniej oświeconych obrońców kraju, usiłowali ich sofizmatami fanatyzmu do odstąpienia od świętych obowiązków nakłonić. Hańba złąd na nich spływa, a przy ich postępowaniu usiłowania innego duchowieństwa tak świeckiego jak zakonnego w stolicy kraju, są niezaprzeczonem dowodem, że duchowieństwo Polskie zawsze pierwsze w poświęceniu się dla ojczyzny od dawnych wieków, co do tego przedmiotu utrzymało sławę swoich poprzedników i godnie odpowiedziało obowiązkowi tak religijnym jako i obywatelskim. Jezus Chrystus przeklął drzewo figowe nieurodzajne, dając nam naukę, że co nie przynosi korzyści jest niepotrzebne.

Szkodliwe zamiary, dążące do osłabienia ducha publicznego są straszną w oczach Boga i ludzi zbrodnią i bezkarnie ujść nie powinny. Zgromadzenie Missjonarzy Warszawskich obydziło swe powołanie i istnieć nie może. Rząd narodowy funduszów jego mógłby korzystnie użyć na uposażenie kolegiaty w stolicy, obok katedry istotnie potrzebnej, przy której umieszczeni światli kapłani potrafia ocenić godność swego powołania, że będąc sługami ojczyzny i wszelkie swe usiłowania na ustalenie jej szczęścia zmierzać są obowiązani. Szacujemy religiją, ale nie nas skłonić nie zdoła do szanowania korporacji religijnych, które na wżgardę u narodu i potomności zasłużyły.

Wiadomości Zagraniczne.

FRANCJA. Posiedzenie izby parów d. 22 marca. Prezes Pasquier zagał posiedzenie mową tyjącą się finansów i innych interesów państwa, a mianowicie sprzedaży lasów skarbowych. Dowodził, że Francji potrzebny jest pokój i utrzymywał, że król go pragnie i cała Francja pragnie, że zasady niewmieszania się póty nie złamią, póki honor narodu tego wymagać nie będzie. Ze swego miejsca powstał p. de Montalambert i w następnych przemówił słowach.

Panowie! Gdyby żądaniem ministrów było, ażebyśmy postawili 300 milionów na odparcie zagrażającej, nieuchronnej wojny, niewahałbym się, ażeby je postawić natychmiast; lecz gdy po sześciu miesiącach słabości i niepewności, nowych po nas ofiar wyciągają, niepodobna, ażeby nie odmówił mój kreski; że zaś jestto rzecz ważna w obecnych okolicznościach, niech mi wolno będzie rzucić kilka uwag względem pokoju, który dziś kosztem tylu milionów utrzymać pragniemy. Mało być pokój z traktatu 30 listopada 1815 roku? ale ten traktat starga-

nym został przez rewolucję lipcową. Ta rewolucja wyrzuciła dwa przedniejsze warunki kongresu Wiedeńskiego, powrót Burbonów i królestwo Niderlandzkie, dwójsty zakład bezpieczeństwa Europy: ten przeto pokój dłużej ostać się nie może. Maż to być pokój wedle protokołów Londyńskich? Nie mógłbym się na to pisać cennie honor Francji. Jakto? niemielibysmy sobie rościć prawa nawet do granic państwa Ludwika XVI! Jakaż nagroda dla tego narodu walecznych i olbrzymów, jak go nazywało niedawno ministerjum, które dziś zmieniło język! któż jest naszym posłem w Londynie? Jestże to Polignac zamiast Talleyranda? Można by się na tem omylić. Jesteśmyż zdradzeni lub skregpowani przez dyplomatów naszych? (poruszenie). Cóż się stało z naszym systematem nieinterwencji? Szukaćże go będziemy w Belgjach, tym wielkim koniu bojowym ministra spraw zagranicznych? Mówi on do Belgów w imieniu naszych sprzymierzeńców, jak gdyby święte przymierze jeszcze existowało, rozbiemy tylko jego propozycję względem długu Hollandji, postępowanie względem xięstwa Luxemburskiego. Ah! Panowie, niepodległość belgijska zdaje mi się bardzo zachwiana, i koń bojowy ministra bardzo słaby (śmiej). Nie wynurzam się ja względem przyszłości Belgów; ale sądzę, że siła wypadków zczasem przytęczyje do Francji (wrażenie).

Posępne uczucie ciąży jeszcze na mojej myśli; widzę ja zjawisko Polski, opuszczonę, przynięconę i gasnącą, w konwulsjach długiego skonanja i widzę w oczach rycerzy, o których mówił pan prezes rady, wstyd i upokorzenie, jakie ich przenikają.

Spokojni bądźcie panowie, nie was to obwinja Francja i Polska: znają one prawdziwych sprawców wytepienia naszych towarzyszyw broni: umieć one będą obwiniać polityków gabinetu Francuzkiego. Po rewolucji lipcowej, pierwszém winno było naszem być życzeniem podźwignąć Polskę; o! jeśli Bóg sam, cudem dla sprawy wolności podźwignie ją nagle, wyście ją opuścili, wy małego serca ministrowie naszej rewolucji! Mówiono: ale jakże iść z pomocą do Polski, potrzeba wojska w Balonach: ah! Panowie, sąż dla nas stracone wszystkie drogi prowadzące do chwały! Gdyby przynajmniej nasza dyplomacja przemówiła językiem godnym Francji. Mamy posła w Rossji; coż on powiedział? co uczynił na wstrzymanie lub zawieszenie najazdu Moskiewskiego? Czyliż się odwołał przynajmniej do kongresu Wiedeńskiego, który warował jakieś prawa walecznym Polakom? Chcemyż tylko dotrzymać hańbiących warunków tego kongresu? Nie byłoz można porozumieć się z Anglią? Odebrałem listy z tego kraju, i widzę w nich jak tam naszę politykę uważają za połowiczną. Odpowiedzą mi: żądasz więc wojny; ja nie szukam jej, ale nie odrzucam jako nieuchronnego skutku naszego położenia. Chciałem naprzód, panowie, rozwinąć me myśli w mowie pisanęj, ale się lękałem waszych szemrań i wzbudzenia głosu (śmiej). Złamałem me pióro. Wiem, że mnie obwiniać będą, jakobym powrót Burbonów uważał za rezultat wojny (Jeden głos: może być). Nie, panowie, powrót nie wiąże się z wojną; ale z brakiem ufności kraju w rządzie, z profanacjami religijnymi, których jesteśmy świadkami w prowincjach południowych, z przegładami domów, wchodzących do części administracji, od

6 miesięcy, zawsze, mocnej przeciw słabym, zawsze słabiej przeciw mocnym. Dosty już powiedziałem.. (Nie, nie). W rzeczy samej panowie, przerwy są wymowniejsze, ale jako par Francji niechęć się pisać na obciążenie czynszowników nakładami, mającemi wspierać smutne systema. (Na ten głos nikt nie odpowiedział).

PRUSSY. — Gazeta Wrocławska donosi z Luxemburga pod d. 15 marca: «Jesteśmy świadkami szczególniejszego zbiegostwa w okolicy naszej. Od trzech blisko tygodni, przechodzą oddziałami od 50 do 100 ludzi żołnierze Francuzcy z bronią, pakunkiem i z dowódcami swymi do Belgjów, a podobne przechodzenie uskutecznia się nieustannie pod firmą *dezercji*. Przybywających oddają na żądgi w twierdzeniach. Do dnia dzisiejszego przeszło już tym sposobem więcej jak 3000 ludzi; jeżeli dłużej tak potrwa, to za prawdę trudno się domysleć, czy z tych dezertierów będą kadry dla załóg fortecznych, czyli też zupełna armja dla Belgji na zawojowanie Holendrów. Wprawdzie nie jest wcale nowy sposób postępowania, bo jak wiadomo takim samym sposobem zdobyli przed półrokiem ochotnicy Francuzcy większą część miast Niderlandzkich, co było zapewne powodem, że teraz zajęcie całego kraju podobną drogą, za najdogodniejsze uznano. Jakkolwiek bądź, pożądaną byłoby rzeczą, zwłaszcza dla bezstronnego postrzegacza, przekonać się, co właściwie sąsiedzi nasi przez *non-intervention* rozumieją, bo sądząc z tego, co się dziś dzieje, zdaje się, że możnaby wśród głębokiego pokoju z sąsiadami i bez nadwężenia praw obowiązujących, mieć do czynienia z armją z 300,000 dezertierów złożoną, którzyby po dopełnieniu zamierzonej wyprawy, uzyskawszy ogólne przebaczenie, na powrót do wojska swojego powrócili, a tymczasem wszyscy sąsiedzi z wojskami swymi byłiby spokojnymi widzami tej niedoręcznej komedji.»

WŁOCHY. — Z Florencji, d. 10 marca. — Bezpośrednia komunikacja między miastem naszym a Rzymem jest teraz przerywana przez powstańców. Oddział Romagnolów z 500 do 600 ludzi złożony, zajął dnia 14 b. m. Bolsenę, co jednakże nieprzerwało spokojności w tém mieście. Viterbo odrzucało dotąd wszelkie wezwania do poddania się. Montefiascone w dniu 16, a Aquapendente w dniu 17 zrana, miały otworzyć swe bramy powstańcom. Żołnierze papieżcy nie mają mocnej woli bić się. W samym Rzymie wszyscy są w największem natężeniu. W wyższej części państw kościelnych Austriacy zajęli prowincję Ferrara, Comachio i Cento. W Florencji, równie jak w reszcie Toskanji i w xięstwie Lucca panuje zupełna spokojność; w pierwszém mieście gwardja obywatelska odbywa teraz straż przy bramach i w innych miejscach, zwykle zajmowanych przez wojska; które teraz wysłano do strzeżenia granic. Oddział wojska z 300 ludzi złożony, wysłano dnia 18 do Radicofani dla zastrzeżenia południowych granic przytykających do części państwa papieżkiego, zajętego teraz przez powstańców. Nowy poseł Francuzki przy dworze papieżkim pan St. Aulaire przybył tu dnia 18 zrana, miał posłuchanie u wielkiego xięcia i w nocy z dnia 18 na 19 udał się w dalszą podróż ku Rzymowi. Rozstrzygnięcie spraw państwa kościelnego, już teraz nie jest bardzo odległe.